

Beskrifning öfver plan för
Utvädgning och Reglering
af
staden
Upsala
delen A.
Nya stadsdelar

Beskrifning öfver plan för Utvidgning af
och Reglering af staden Upsala

Nya stadsdelar

Såsom nya stadsdelar enligt byggrensstad-
gan för rikets städer förestås att ausas de delar
af det planlagda området, som ligger utaf en
gränslinie dragen från Sjöris å ut till Strand-
bodgatan till Statens jernväg; längs denna till
Sådgatan, längs denna till Sjöris å, öfver denna
till Skolgatan; längs denna till Kyrkogårdsgatan;
längs denna förbi Carolinea Rediviva till Kro-
ninggatan; längs denna till medan Stotts-gatan; längs
denna till Munkgatan; längs denna till Sjöris å;
samt slutligen längs denna till Strandbodga-
tan.

Het område, som ligger inom dessa gränslinies
förestås att ausas, som aldri stadsdelar och min-
fattas dels den gamla staden, såsom den efter 1702-
års brand planlades, dels området mellan Stom-
Kungsgatan, hvilket under namn af Stadsdikes-
gatan fordom utgjorde stadens gamla gränz i
nordost, och Jernvägen, samt Gvarbeten, Hogn,
Sleipner, Kyrkan och Munn, hvilket område tänkes
med förnämnda Gvarter år 1859 planlades, hwad
mådtig fastställts samma år erhålls. Huru an-
den stadsdelar äro med undan tag blott för de
fyra sydligaste byggrensquarteren, i det närmaste
fullbyggda, så att endast på få ställen mistas

Trädgårdstomter angränsa gatulinjerna. På bifogade karta äro dessa öfver stadsdelar med svorshaga gränsfästning utmärkt.

Stadsdelen på Svartbäcksvägen

Planen omfattar ett område, som i väster begränsas af Sörens ä i förhållande af Ladugatarens och gamla Norn Kungsgatarens föreslagna förlängning österut, i öster af en esplanad, hvares ytterlinje är dragen 1800 fot öster om och parallell med Upsala-Sjöns järnväg, och i norr af en 160 fot bred esplanad.

Huru stadsdel, som utmed stora landsvägen norrut ad till en del bebyggd, innehåller väster om järnvägen 4 nya byggnadsquarter, samt öster om, där äro ännu några byggnadsplaner utarbetade. Hela stadsdelen genomkorsas hufvudsakligen med en midt från öster till väster af en 140 fot bred esplanad, samt från söder till norr af järnvägen, utmed hvilkens sidor äro utlagda 100 fot breda planeringar med gator.

Hela stadsdelens anordning bestämmer af Sörens ä, landsvägen norrut och järnvägen till källa, hvilkas alla lopp parallellt med hvarandra norrut och ad där derjämte så mycket sig sjord lätit märkt ad efter den här sedan misslagne byggnadsplan, med de afvikelser, som varit en följd af gatans befintliga större bredd.

Utom planeringarna i esplanaderna äro utmed järnvägen ad vidare föreslagna en fast områden, afvinsom en strandgata.

Byggnadsquarterna hafva i allmänhet en längd af mellan 4 och 500 fot, samt en bredd af omkring

300 fot, med en areal af omkring 140,000 kvadrattjot
oh gennemskæres af 40 fot brede brandgator, hvilke
komme at ligge mellem kornene oh hvilke af
si bebygges.

Den del som ad belagtes vesten om jernvægen
tillæfte eges af enkelte personer, med unden-
tag af den S. H. Upsala-Löten, som ad i korten be-
skrives med Lätt. E. F. L., hvilket område, eges
af staten. Den del som ligger öster om for-
nämnda jernväg tillhör Kongl. Universitetets

Samlige gator i stadsdelen äro utlagda till
en bredd af 70 fot med undantag af förnämnda
esplanad, samt gatorna utefter jernvägen, hvil-
ka sedan äro 70 fot breda.

Stadsdelen nordost om norra Stam-
baran, som begränsas i norr af Badungatan
i vesten af jernvägens område, i söder af Strand-
bodgatan förlängning samt i öster af en 160
fot bred esplanad, oh utgöras det område
af de staden tillhörige s. k. Bopländerna, hvilket
år 1859 planlades öfver en yttligare utsträckt
800 fot öster, samt söderut till Strandbodga-
tans förlängning. - Marken eges till 1000 jäms med
österut från Stambanans område räknadt, af
staten. - ?

Af det öfriga planlagda området eges delen
norr om W. Skeslagatan, under namnet af Udden
gravesgård, af Kongl. Universitetet, samt den
söder om förnämnda gata från till Strandbod-
gatan, med tillhörande Skabogård, af enkelte

personer. I denna stadsdel är utlagda 47 nya byggnadsgränser begränsade af i allmänhet 60 fot breda gator, utom på 3de stället där gatorna liksom med en bredd af 100 i 120 fot. Dessa sistnämnda gator är ämnade att föras med planteringar.

Maksala borg har utvidgats så att ett nytt torg utlagts i stadsdelens södra ända vid Strandbodgatan österom, samt invid järnvägen. Byggnadsgränserna äro i allmänhet mellan kunggatorna omkring 300 fot breda, samt mellan kunggatorna varierande mellan 450, 350 ända till 550 fot längd, samt liksom i öfriga nya stadsdelar genomdragna med planteringar. I denna är öfver afsedda att anläggas på högga sidor en järnvägsfärd i kunggatan. - I denna stadsdel är de äro kvarberna närmast omkring Maksala torg till en del bebyggde, hela det öfriga området är obbyggt.

Stadsdelen på Sunasaren eller
södra stadsdelen, begränsas i väster af hamnområdet, i norr af Strandbodgatan och dess förlängning österut, samt i öster och söder af 160 fot breda kunggator anordnade för esplanader. - I denna stadsdel som omfattar 34 nya byggnadsgränser är det i hufvudsaken med Lilla C, b, c, guldbiterska området, beläget på den s. k. Kopparstans platsens kunggård, lydande under Konge Maj:ts och Kronan; området däremellan och Strandbodgatan samt mellan en och den med Lilla C och b belägnade linier, liksom del till hufvudsaken utvidgning och till plats för industriella anläggningar

afsedda området, mellan an och linien A, a' till
hörigt staden samt del nordost om linien A,
C. h. belägna området af Polanderne och Käbo-
gårdet tillhörigt enskilda personer. Byggnadsgrän-
sen hafva i allmänhet en bredd och längd af
omkring 200 fot, samt genomdragas med 40 fot
bredd planteringar. Gatorna hafva en bredd af
10 fot och af stadsdelen afsatt ett torg. Ingen
del af förordnande området är för närvarande be-
byggd.

Stadsdelen på Ruteborna

innehåller området norr om Skolgatan och begrän-
sas i öster af Sjöns å i söder af Skolgatan, och
landsvägen från Entrepung, samt i väster och norr
af 100 fot breda ringgator. Här äro utlagda 39
byggnadskvartier. Inordningen af dessa äro
gatornas bredd m. m. af lika med i öfriga nya
stadsdelar. På ringgatan dess midt genomskär-
res stadsdelen af en 150 fot bred explanad, från
jerdte planteringar förestälda i ringgatorna; park
och strandgård utlagges utmed an samt ett
torf myrsked i stadsdelens midt, samt ett an-
nat mindre dylikt invid Skolgatan.

Öfver området äges af Universitetet och en-
skilda personer, utom en mindre del utöfver Sjöns
å, hvilken är stadens eklesiastiska tjänstemäns
jord anlagen. Med undantag af den s. k. Sjö-
gården, belägen mellan Sjöns å och lärverkets
tomt, samt några plottar i de västra kvarteren,
är stadsdelen öfver bebyggd.

Hamnen

Området för de visamma är utlagt från Island-
bron söderut till första kvargatan söder om strand-
bodgatan, hvilket sträcker dels åt, dels inom kort
helt och hållet förses med Kajer eller strandbes-
tningar; kvarjente å det samma är utlagde
största järnvägsplan till dammen, hvilket vägen
fyller, hvarvet spår utsträcker till Islandbron.
Hamngatan framdrages till förenämnda kvargatan.
Kvarjente åt mellan strandbodgatan och oplaner-
de kvargata afsatt en område omkring järnvägen
med till hamnen, hvilket område är afsatt till
upplagsplatsen för med järnvägen och sjörens ipå
ankommande gods. Detta område kan som behöfvat
så förökas, ytterligare tillökas med de bägge östra
delarna belägna om staden till högre kvarteren fram
till stambanan. Allt om detta hamnområde är södra
delarna och utbetas tyris å afsatt ytterligare mark,
hvaraf den delen som ligger väster om den med Lilla
a, å betraktade linie tillhör staden och den östra
delarna belägna delen, likasom hela denna stads-
del till på andra sidan järnvägen tillhör Konge
Hofslausbatarens äng, med till Konge Käfte och Kronans
disposition.

Detta senare område är reserveradt för sådana
industriella anläggningar, som äro beroende af lätta
kommunikationer, ävensom för inrättande af yttre
ligare tilläggspaltser och kajer, derest en ökad
sjötrafik skulle göra sådant erforderligt

Parker och allmänna planteringar

Den gamla staden omgäfvos på hela västra sidan
af den sammanhängande stråken öppna platsen,
planterings- och parker, tyrtser äro belagna dels
stadens ^{nya} dels på kronans och universitetets mark.
Hessa platsen äro för allmänheten öppnade och
drivas af staden.

Inom den gamla stadsdelen finnes derjämte
Ochinslund, Riddarborgel samt parken omkring
jernvagestationen. I de nya stadsdelarne äro
satta platser för planterings- och parker på sätt
vid deras beskrifning tillvit anmärkt.

I de bilagade karta äro markens höj och lut-
ningsförhållanden utmärkte med röda siffror,
hvilka hänföra sig till en nollpunkt lagen efter
Sjris och lägsta vattentyta, nedanför vattensfallet
vid Islandsbron. —

Slutligen må anmärkas att i de för ovan-
nämnda äldre stadsdelarne, ad under de senare
äro utfördt ett fullständigt vatten- och aflut-
nings system.

Upprättad den 22 Mars 1873
Lennig Wärsberg
Genomförens direktör

Beskrifning öfver plan för Utvidg-
ning och Reglering

af

Staden

Upsala

del 2.

Gamla staden

Beskrifning öfver plan för Utvidgning och reglering af Staden Upsala.

Såsom nya stadsdelar enligt byggnads-
stadgan för rikets städer föreslås att anses
de delar af det planlagda området, som ligga
utanför en gränslinje dragen: från Fyris å
utlöper strandbodgatan till Stårens järnväg,
längs denna till Badugatan; längs denna
till Fyris å; öfver denna till Skolgatan; längs
den till Kyrkogårdsgatan; längs denna till
bi Carolina Rediviva till Bränninggatan; längs
den till nära Ståsgatan; längs denna till
Munkgatan; längs denna till Fyris å samt
stället längs denna till Strandbodgatan.

Det område, som ligger inom dessa gränslinjer föreslås att anses, som allra stadsdelar och omfattas dels den gamla staden, sådant den efter 1702 års beslut planlades, dels området mellan stora Kungsgatan, hvilket under namn af Stadsdiksgatan fördom utgjorde stadens gamla gräns i nordost, och Jernvägen, samt Qvarteren, Höjnen, Sleipner, Kungälv och Skuren, hvilket område, liksom med förnämnda qvarter år 1859 planlades, hvaras nädlig fastställles gammal är erhålls. Hessa

Åldre stadsdelar äro med undantag blott för de
fyra sydligaste byggnaadsquarteren, i det när-
maste fullbyggde, så äro endast, på fö. stäm-
mestaks trädjärdekonter angrensade gatulinierna.
På bifogade karta äro dessa äldre stadsdelar
med mörkare grå färgläggning utmärkte.
Gaturregleringar i de äldre stadsdelarne.

Stadens fyra hufvudgator, vinkelräta utlöpa-
de från stora torget innehålla alla en bredd af
omkring 40 fot, samma ad förhållandet med de
i senare tiden anlagda Stora Kungsgatan, Nya
Krogatorn, Strandbodgatan, samt de
närmast jernvägen belägna delarne af St. Pers,
Kloster och Jernkrogatorna. De likaledes i sena-
re tiden anlagda Spångards och Skrogatorn in-
nehålla hvarberg en bredd af 60 fot. Öfriga ga-
tor och språnner hafva en bredd varierande mel-
lan 24 och 33 fot. —

Följande gaturregleringar förstås till verkställ-
lighet i den mån stadens tingningar sådant
medgifva.

Jernkrogatan utvidgas utefter hela sin längd,
på södra sidan, från 46 till 90 fots bredd. De
tomter, hvilka måste i sin helhet lösas dess
för sjelfva gatan, de emedan de efter utvidg-
ningen blifva för små att sjelfständigt bebygg-
nas, innehålla 15,820 kvadralfot, hvormed dock
huru till angrensande tomter äterförskaffas
23,300 kvadralfot. Med undantag af de tvänne
västligaste quarteren äro dessa tomtdelar bebyggde.

Byängsgatan emellan Kungsgatan och
Agatan utvidgas till 60 fots bredd. Därtill erfor-
derlig mark ut af staden till stor^{del} utköpt.

Stora Kungsgatan bibehålls vid sin nuvaran-
de bredd af 40 fot, men på nordöstra sidan an-
ordnas förgårdar emellan gatan och hustinien
till en bredd af 20 fot. Ännu anordning, som
till en del är genomförd, torde ej erfordras någon
lämning af bostäderna.

Västra Agatan söder om Drotningsgatan ut-
vidgas till omkring 60 fot och begränsas i väster
af en rät linia dragen från hörnet vid Drotnings-
gatan till en punkt i Statsgrändens nor-
ra gränslinia 60 fot från åkanten, samt vidare
parallellt med den.

Östra Agatan framdrages i rät linia från Klostergatan till Fernbrogatan och derifrån med 60 fots bredd längs åstrandens till Ladugatan, hvar emot nuvarande fortsättningen af nämnda gata, mellan Fernbro och Linniegatorna, förläggas.

För ändamålet erforderlig mark, som måste lösas utgör 39145 Qvadrat, hvaraf kan återförvärfas 3500 Qvadratfot. Af dessa bostäderna är omkring 2100 Qvadratfot obebyggda.

Biskopsgatan, mellan Gustavianum och Erkebiskopshuset utlagges till 40 fots bredd.

För utvidgningen behöfves lösas 1625 Qvadratfot, som är obebyggda.

Åsgränd utvidgas på södra sidan från 20 fot till 40 fot. För ändamålet lösas 5600 Qvadratfot

2
som är bebbyggda.

Åspropgrändens utvidgas på norra sidan från 23 fot till 40 fot, - för hvilket ändamål måste lösas 4600 Kvadratfot, hvaraf omkring 1/4 är bebbyggd.

Quarngrändens utvidgas från 21 fot till omkring 40 fot, för hvilket ändamål måste lösas 8000 kvadratfot. Detsamma bör bestågas till med tom. inrethållande 4000 kvadratfot.

Hamnesplanadens; från Hamngatan till Pernvagens område anlagges en esplanad om 120 fots bredd. Förutom staden tillhörig mark måste för ändamålet lösas 76960 Kvadratfot, hvilka är obebbyggda.

Gamla Dragarbrunnsgatan framdrages med 40 fots bredd, mellan Linné och Ladugatorna genom gamla Quartern Ortedalen, nummer 10 och 11, Magna, för hvilket ändamål måste af gamla botaniska trädgården lösas 12800 Kvadratfot.

Nya Dragarbrunnsgatan framdrages med 40 fots bredd genom Quartern Oxen mellan Brödgrändens och Smedsgrändens. Dettie oförbebyggd mark är af staden inlösd.

Kauphalsborg utvidgas västerut så att det sträcker sig mellan Ståts och Nykrogsgårdsgatorna och måste för ändamålet inlösas 29600 Kvadratfot, hvaraf minsta delen bebbyggd med hus af ringa värde.

Nya saluborgen sträcker sig från Ladugatan till gamla Norra Ringgatan, inrethålls med gatorna 225700 Kvadratfot. Större delen af denna areal äfvensom den föreslagna planteringen öfver om borgel eyes af staden, muss måste af enskilda

inläsas omkring 55,000 Qvadrat fot lin. en del be-
leggs med nås af relativt mindre värde.

Att förestående beskrifning är uppräntad i enlig-
het med bladsfuermaktiges vid arendets behand-
ling fattade beslut bekrägas. Upsala den 28
November 1878.

På Embellets vägnar.

Linnig Wahlberg
Statsingenör